

Kui on võimalus ja raha telekompleksi rajamiseks, siis tuleb sellest kinni haarata

Tervemõistulik on kasutada Kultuurkapitalile laekuvaid vabu vahendeid, mis kohe rakendust ei leia, ammuoodatud telemaja valmis ehitamiseks, kirjutab riigikogu kultuurikomisjoni esimees Heljo Pikhof (SDE).

Viktoria Ladõnskaja-Kubits avaldas hiljuti Postimehes teravatoonilise artikli, mis rääkis tähtsatest kultuuriehitistest ja kus autor süüdistas riiki sõnamurdlikkuses. Paraku oli tema loosse sattunud mitmeid eksitavaid väiteid ja väärtõlgendusi. Näiteks kirjutas ekspoliitik, et riiklikult tähtsate kultuuriehitiste pingerea kinnitas riigikogu eelmine koosseis seadusega. Tegelikult võeti kultuuriobjektide loetelu 2021. aasta septembris vastu riigikogu otsusega. Endine riigikogu liige peaks tegema seadusel ja otsusel vahet.

Seega – kui riigikogu enamus tahab ja vastavalt hääletab, siis saab Kultuurkapital võimaluse rahastada ka selliste objektide valmimist, mis jäid välja tähtsate kultuuriehitiste nimekirjast või sinna üldse ei kandideerinud. Vastavad Kultuurkapitali ja hasartmängumaksu seaduse muudatused on kavas tuua suurde saali esimesele lugemisele veel sel aastal.

Leian, et me võiksime ühiselt rõõmu tunda selle üle, et hasartmängumaksu korralik laekumine võimaldab töösse võtta rohkem objekte, kui need viis, mis on praegu nimekirjas. Aga selleks, et Kultuurkapital ei muutuks kultuuriministeeriumi ehituskontoriks, on eelnõus nähtud ette päris ranged piirid. Esmalt peab täiendavalt rahastatava objekti valima välja kultuuriminister, siis peab selle heaks kiitma riigikogu kultuurikomisjon ning viimasena ütleva oma jah-sõna Kultuurkapitali nõukogu, mis koosneb kultuurivaldkonna tunnustatud ja tuntud inimestest. Taoline sõel annab garantii, et tähtsaks kultuuriehitiseks ei kerki mingil juhul objekt, millel puudub laiem, üleriigiline tähendus ja mõju meie kultuurielule.

Selleks, et Kultuurkapital ei muutuks kultuuriministeeriumi ehituskontoriks, on eelnõus nähtud ette päris ranged piirid.

Hoopis vastupidi, me võime olla päris kindlad, et täiendavalt

arvamus.postimee...

Kultuuriminister
Kultuuriministeerium
Rahvusoper Estonia

kultuuriobjektide pingeritta lisatavad ehitised on üliolulised Eesti riigi kultuurielu korraldamise ja avaliku teenuse pakkumise seisukohalt. Muidu nad ei läbiks kolmekordset sõela. Piiranguid on veel. Kultuurkapital saab võtta vastutuse nõ uute objektide rahastamise eest ainult siis, kui tänases nimekirjas olevatest ehitistest jääb raha üle või pole ettevalmistustöödega jõutud veel nii kaugemale, et rahakraanid lahti keerata.

Julgelt saab öelda, et kavandatav seadusemuudatus annab täieliku kaitse neile objektidele, mis on riigikogu otsusega pingeritta seatud. Ja et kaitse oleks veelgi kindlam, siis lubab eelnõu samaaegselt täiendavalt rahastada vaid üht ehitist korraga ja kui see hoone saab valmis, võib valida järgmise kultuuriehitise tingimusel, et eelmisele on kõik väljamaksed tehtud.

Kokkuvõtval vastaksin Ladõnskaja-Kubitsa kriitikale nii – vajalikke asju tulebki teha siis, kui selleks avaneb mõistlik võimalus. Ta tunnistab ju ka ise, et ERRi uut maja on hädasti vaja. Tervemõistuslik on kasutada Kultuurkapitalile laekuvaid vabu vahendeid, mis kohe rakendust ei leia, ammuoodatud telemaja valmis ehitamiseks. Ka riigikogu peab suutma operatiivselt tegutseda ja probleeme lahendada.

Võime olla päris kindlad, et täiendavalt kultuuriobjektide pingeritta lisatavad ehitised on üliolulised Eesti riigi kultuurielu korraldamise ja avaliku teenuse pakkumise seisukohalt.

Täna on mure selles, et riigieelarves, ammuigi kultuuriministeeriumi omas pole uue telekompleksi jaoks raha – hasartmängumaksust laekuvad summad jõuavad sihtotstarbeliselt Kultuurkapitali eelarvesse. Kultuurkapitalil on pikaajaline praktika suurte kultuuriobjektide rahastamisel. Miks siis mitte kasutada seda kogemust riiklikult tähtsate kultuuriehitiste nimekirja mittekuuluvate, aga siiski ülioluliste objektide puhul. Selmet jätta raha kasutult seisma olukorras, kus riigieelarve on veel mitmeid aastaid suure puudujäägiga. Viimast peaks peaks Ladõnskaja-Kubits poliitikat jälgiva inimesena suurepäraselt teadma.

Oma arvamuses heidab ta ette seda, et riigikogu kultuurikomisjoni menetluses oleva seaduseelnõuga tühistatakse konkurss, mis kestis mitu aastat ning mille tulemusena said rea

peale ehk siis pingeritta viis objekti. Veelkord – mingit tühistamist ei tule.

Aus on siinkohal meenutada, et algselt valiti välja ainult neli objekti ja riigikogu saalis läbis esimese lugemise otsuse eelnõu, kus olid kirjas Rahvusooper Estonia, Rakvere Arvo Pärdi nimeline muusikamaja, Narva Kreenholmi kultuurikvartal ja Tartu südalinna kultuurikvartal ehk SÜKU. Ja siis, alles viimasel hetkel lisandus ootamatult nimekirja viies objekt – filmilinnak. Selles oli oma roll ka Ladõnskaja-Kubitsal, mis ei ole etteheide. Filmilinnak on meie kultuurielu seisukohalt ülioluline ja suure positiivse, ühe valdkonna piire ületava tähendusega objekt. See on mõistlik asi, nagu on igati mõistlik ERRi uue maja rajamine.